Riedsútstel

Ynformaasjekarrûsel	:	4 september 2025
Agindapunt	:	2
Status	:	Informerend/Vergaderstuk
Program	:	Programma 6 - Sociaal Domein
Eardere behandeling	:	Informatiecarrousel 5 juni 2025 Raadsvergadering 12 juni 2025 (meningvormend)
Ferfolch	:	Meningvormend/Besluitvormend 11 september 2025, agendapunt 8
Portefúljehâlder	:	Dhr. T.O. Brinkman
Amtner	:	Mevr. T. Stehouwer - Talsma
Taheakke	:	1. Verordening Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen 2. Beleidsregels Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen 3. Financieel Besluit Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen 4. Advies adviesraad herziening jeugdverordening 2025 5. Reactie college op advies adviesraad 6. Was/wordt-lijst
Saak- en stiknûmer	:	202505057219/25ZG097653

Underwerp
Vaststellen Verordening Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen

Wy stelle jo foar op 11 septimber 2025 te besluten om:
1. De 'Verordening Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen' vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de 'Beleidsregels Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen';
3. Kennis te nemen van het 'Financieel Besluit Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen'.

Agindearring ynformaasjekarrûsel
Dit onderwerp is niet geagendeerd door de raad, maar staat onder de 'overige stukken' op de agenda, zodat inwoners erover kunnen inspreken.

Koarte gearfetting
De gemeenteraad van Achtkarspelen herziet zijn 'Verordening Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen' om aan te sluiten bij actuele ontwikkelingen. De herziening verduidelijkt het hulpverleningsproces, scherpt de inzet van eigenmogelijkheden en probleemoplossend vermogen (aldus, eigen kracht) aan. Ook wordt toezicht en handhaving versterkt. Deze aanpassingen beogen een toekomstbestendige, uitvoerbare en financieel houdbare jeugdhulp.

Foech ried/kolleezje
De gemeenteraad heeft een kaderstellende rol en heeft de exclusieve bevoegdheid om verordeningen vast te stellen. De Beleidsregels en het Financieel Besluit worden door het college van burgemeester en wethouders (B&W) vastgesteld om aan te geven hoe zij hun discretionaire bevoegdheden gebruiken. De raad kan toetsen of beleidsregels passen binnen het door de raad vastgestelde beleid.

Ynlieding
De aanleiding voor het herzien van de Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit Jeugdhulp 2025 is meervoudig. Allereerst bleek een herijking noodzakelijk om actuele ontwikkelingen, zoals de recente inkoop van jeugdhulp, correct te verwerken in de

regelgeving. Daarnaast ontbreken er heldere kaders voor het werk van het gebiedsteam, wat leidt tot onduidelijkheid in de uitvoering. Deze kaders dienen vastgelegd te zijn in de beleidsregels om het gebiedsteam houvast te bieden bij het beoordelen van aanvragen.
Verder is de afgelopen periode een sterke toename geconstateerd in het aantal aanvragen voor een informeel persoonsgebonden budget (pgb). De huidige Beleidsregels boden onvoldoende grondslag om ruime urenaanvragen te kunnen beoordelen en zo nodig te matigen.
Dit heeft geleid tot zorgen binnen de uitvoerende teams en tot financiële druk op de begroting aan kosten voor informele pgb's voor jeugdhulp. De huidige informele pgb-tarieven zijn ruim vastgesteld.

Om bovenstaande ontwikkelingen te adresseren, worden college en raad geadviseerd om de volgende aanscherpingen aan te brengen in de Verordening, Beleidsregels en/of het Financieel Besluit:

- Het proces van toegang tot jeugdhulp is verduidelijkt, zodat zowel het gebiedsteam als inwoners en cliëntondersteuners weten welke stappen worden gevolgd (Beleidsregels).
- Passages over de inzet van eigen mogelijkheden, het probleemoplossend vermogen en de (boven)gebruikelijke hulp zijn aangescherpt, zodat er meer nadruk komt te liggen op de eigen kracht van inwoners (Verordening en Beleidsregels).
- Er zijn duidelijke criteria vastgesteld voor het al dan niet toekennen van aanvragen voor een pgb:
    - De inzet van een formeel pgb binnen een ouder-kindrelatie is uitgesloten (Verordening);
    - Het stimuleren van dagelijkse handelingen valt niet onder jeugdhulp en komt daarom niet in aanmerking voor een pgb. Alleen wanneer dagelijkse handelingen overgenomen moeten worden – waarbij de jeugdige zelf ook meewerkt – kan een pgb overwogen worden (Beleidsregels);
    - Indien nodig kan een specifiek deskundig oordeel of advies worden ingewonnen om vast te stellen welke ondersteuning noodzakelijk en/of passend is, in relatie tot de aard van de opgroei- en/of opvoedproblematiek (Beleidsregels);
    - Handelingen die eerder door het sociale netwerk werden uitgevoerd, worden gezien als 'eigen kracht' en komen niet in aanmerking voor een informeel pgb. Extra ondersteuning naast deze eigen kracht – bijvoorbeeld wanneer dit ten koste gaat van werk of andere verplichtingen – kan eventueel wel in aanmerking komen (Beleidsregels).

- De huidige tariefstelling voor het informele PGB bedraagt € 25,38. Voorstel is om dit tarief te herzien en op te splitsen in een basistarief (€ 18,99) en een plustarief (26,73), om beter recht te doen aan de aard en zwaarte van de hulp (Beleidsregels en Financieel Besluit).
- De rol van de Toezichthouder staat formeel vastgelegd, zodat deze op een rechtmatige manier toezicht kan houden op de naleving van uitvoering van de wet, waaronder de bestrijding van misbruik, oneigenlijk en ondoelmatig gebruik van deze wet (Verordening).

Op donderdag 5 juni vindt er een informatiecarrousel plaats waarin gemeenteraad wordt meegenomen in deze wijzigingen en de achterliggende onderbouwing.

Histoarje
De Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit Jeugdhulp zijn een jaar geleden op

1 juli 2024 vastgesteld en gebaseerd op beleids- en financiële keuzes van gemeente Leeuwarden. De huidige Verordening, Beleidsregels en Financieel besluit Jeugdhulp zijn beter afgestemd op de huidige context van gemeente Achtkarspelen.

Te berikken effekt

Het waarborgen van een toekomstbestendige, uitvoerbare en financieel houdbare uitvoering van de jeugdhulp binnen Achtkarspelen, met speciale aandacht voor de inzet en toekenning van informele pgb's.

Arguminten

1. *Met het vaststellen van de herijkte Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit voldoet gemeente Achtkarspelen aan haar wettelijke verplichtingen*

Op basis van de Jeugdwet zijn gemeenten verplicht om een actuele Verordening te hebben die de toegang tot en uitvoering van jeugdhulp regelt. Door de vaststelling van de nieuwe Verordening en Beleidsregels voldoet de gemeente Achtkarspelen aan deze wettelijke verplichting.

2. *De herijkte Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit vergroten transparantie voor inwoners en cliëntondersteuners*

Door het helder beschrijven van het proces en de toekenningscriteria weten inwoners en hun vertegenwoordigers beter wat zij kunnen verwachten. Dit versterkt de rechtszekerheid en draagt bij aan een betrouwbare overheid.

3. *De herijkte Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit bieden versterking aan de uitvoeringspraktijk*

Het gebiedsteam beschikt momenteel over onvoldoende heldere richtlijnen voor de beoordeling van hulpvragen. Door het vaststellen van aangepaste beleidsregels en processen krijgen medewerkers duidelijke handvatten, wat leidt tot consistente, transparante en onderbouwde besluitvorming.

4. *De herijkte Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit stimuleren eigen kracht en probleemoplossend vermogen*

De herijkte beleidsregels leggen meer nadruk op het inzetten van eigen mogelijkheden en gebruikelijke hulp. Dit bevordert de zelfredzaamheid van inwoners en draagt bij aan een maatschappelijk duurzame uitvoering van de jeugdhulp.

5. *De herijkte Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit dragen bij aan beheersing van de uitgaven jeugdhulp*

Door de invoering van nieuwe criteria en aangepaste tarieven voor informele pgb's wordt het mogelijk om gericht toe te wijzen en overmatige toekenningen te beperken. Dit draagt direct bij aan het beheersbaar houden van de financiële druk op de gemeentelijke begroting, zeker gezien de huidige oplopende kosten van jeugdhulp. Door het introduceren van een basistarief en plustarief wordt de toekenning realistischer en beter afgestemd op de aard en zwaarte van de ondersteuning.

6. *De herijkte Verordening draagt bij aan versterking van toezicht en handhaving*

Met de toevoeging van de mogelijkheid voor het college om een toezichthouder aan te wijzen, wordt actief ingezet op de rechtmatige uitvoering van de Jeugdwet. Door gericht toezicht te houden op de naleving, kunnen misbruik, oneigenlijk gebruik en ondoelmatige besteding van middelen tijdig worden gesignaleerd en aangepakt. Dit draagt niet alleen bij aan een zorgvuldige besteding van publieke gelden, maar versterkt ook het vertrouwen in de uitvoering van de jeugdhulp en verhoogt de effectiviteit van het beleid.

Alternativen

1. Verordening niet aanpassen
   - Voordeel: Geen formele besluitvorming nodig. Geen extra werklast voor het gebiedsteam of inwoners bij aanpassing van werkwijzen.
   - Nadeel: De verordening blijft verouderd en sluit niet aan op de nieuwe inkoop, uitvoering en toezichtmogelijkheden. De gemeente voldoet dan niet volledig aan de wettelijke verplichtingen vanuit de Jeugdwet.

2. Beperkte wijziging (alleen verplichte updates doorvoeren)
   - Voordeel: Snelle aanpassing, minimale procedurelast.
   - Nadeel: Zonder heldere criteria voor toewijzing van informele pgb's blijft het risico op oneigenlijk gebruik hoog. De grootste financiële knelpunten blijven bestaan. Belangrijke inhoudelijke verbeteringen, zoals het benoemen van het aanwijzen van een toezichthouder, worden dan niet geregeld, waardoor fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik van jeugdhulp minder effectief kunnen worden bestreden.

Kanttekenings/risiko's
1. Verhoogde druk op eigen netwerk van inwoners
De nadruk op 'eigen kracht' en 'gebruikelijke hulp' brengt het risico met zich mee dat jeugdhulpaanvragen worden afgewezen, met name bij kwetsbare gezinnen die niet kunnen terugvallen op een stevig sociaal netwerk. Tegelijkertijd voert het gebiedsteam jeugd voorafgaand aan iedere besluitvorming een zorgvuldig onderzoek uit, dat wordt vastgelegd in een Ondersteuningsplan. Hierdoor kan het team een weloverwogen inschatting maken van de situatie en voorkomen dat juist deze kwetsbare gezinnen tussen wal en schip vallen.

2. Verminderde toegankelijkheid van informele pgb's
Door de aanscherping van de criteria en de invoering van een basistarief en plustarief, bestaat het risico dat sommige inwoners financieel worden ontmoedigd om hulp te blijven bieden. Tegelijkertijd is het belangrijk om binnen de jeugdhulp weer een beweging te maken richting het aanspreken van de (boven)gebruikelijke opvoedverantwoordelijkheid van ouders. Voor gezinnen met kinderen met complexe problematiek biedt de nieuwe tariefstructuur juist een verbetering, doordat zij in aanmerking komen voor het hogere plustarief en daarmee beter worden ondersteund.

Finânsjes
Het vaststellen van de verordening heeft geen verdere financiële consequenties.

Kommunikaasje
Na het vaststellen van de 'Verordening Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen' wordt de inhoud gepubliceerd op https://lokaleregelgeving.overheid.nl/

Yntegraliteit
De afdeling Financiën en het gebiedsteam jeugd (sociaal werkers, kwaliteitsmedewerker en de Zorgadministratie) zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van dit advies. Er zijn meerdere bijeenkomsten georganiseerd voor het bespreken van de inhoud, wijzigingen en kaders.

Previnsje
De Verordening, Beleidsregels en het Financieel Besluit gaan enkel en alleen over zorg.

Gearwurking
Dit voorstel is in gezamenlijkheid met Tytsjerksteradiel voorbereid en wordt nu ook gelijktijdig ter besluitvorming voorgelegd.

Ferfolchtrajekt
Indien de gemeenteraad besluit de 'Verordening Jeugdhulp gemeente Achtkarspelen 2025' vast te stellen, worden zowel deze Verordening als de Beleidsregels en het Financieel Besluit per 1 juli 2025 gepubliceerd.

Evaluaasje
De 'Verordening Jeugdhulp gemeente Achtkarspelen 2025' wordt door de beleidsmedewerker, kwaliteitsmedewerker en gebiedsteammedewerkers halfjaarlijks geëvalueerd op basis van nieuwe rechterlijke uitspraken, wetgeving en feedback uit de praktijk.

Buitenpost, 20 mei 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris, burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong dhr. J.D. de Vries MSc

Konseptriedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 20 mei 2025, punt nr.: 8;

Beslút:

1. De 'Verordening Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen' vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de 'Beleidsregels Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen';
3. Kennis te nemen van het 'Financieel Besluit Jeugdhulp 2025 gemeente Achtkarspelen'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 11 september 2025.

De griffier, De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa Dhr. J.D. de Vries MSc